

Es Reis receben en Aran, en darrèr dia der an, era visita deth President Pujol

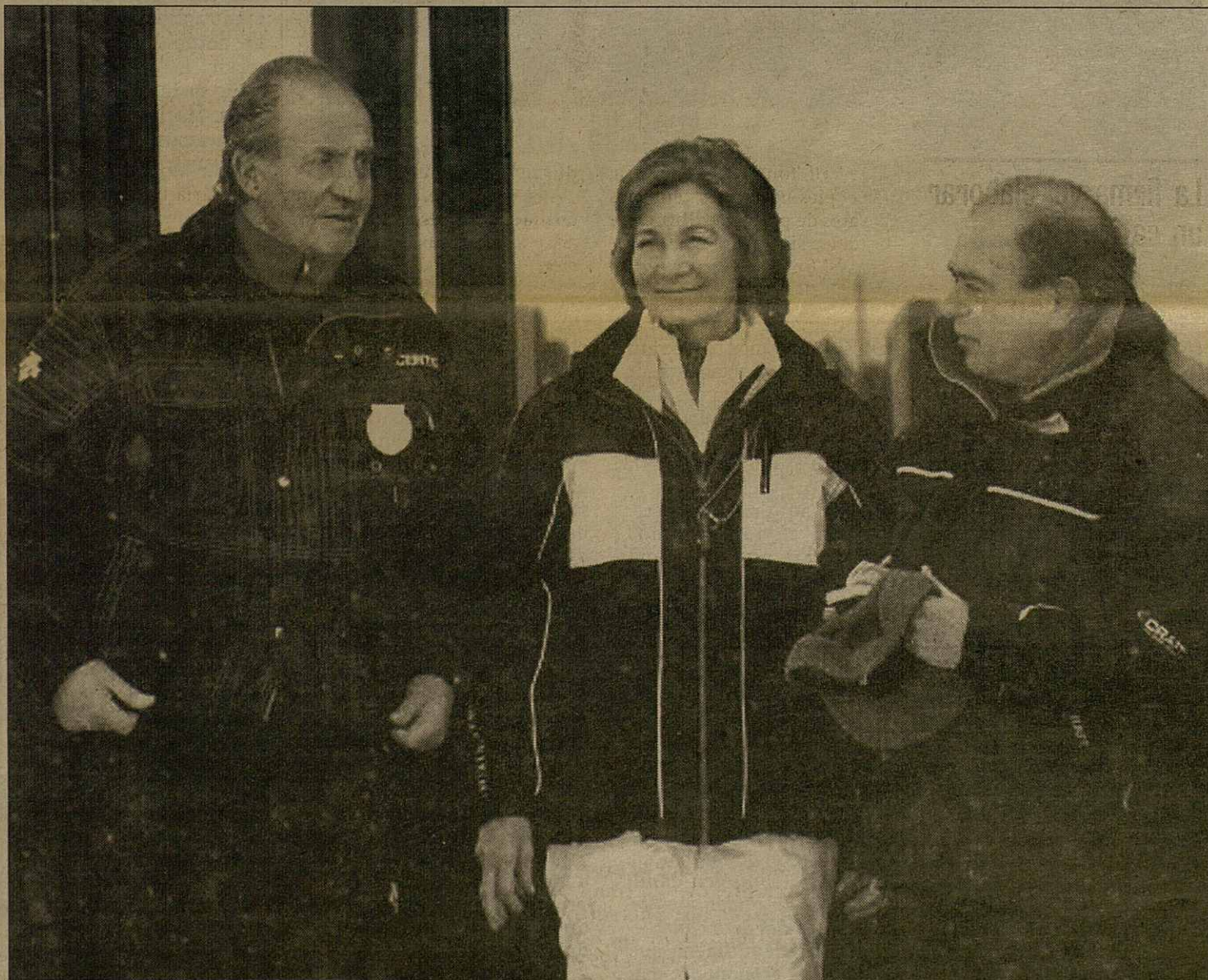
Es monarques comencèren er nau an ena sua residència de Baqueira acompanyats per prumèr viatge deth son arrèhilh

III Ath long des vacances de Nadau força an estat es personatges coneishuts qu'an passat aguesti dies ena Val d'Aran. Aguest ei eth cas de diuersi membres dera

Família Reiau Espanhòla que comencèren, coma ja ei costum eth nau an ena residència dera Pleta de Baqueira. Pendent era sua estada ena zòna receberen era visita

deth President dera Generalitat, Jordi Pujol, que se desplaçè entà Aran eth passat dia 31 de deseme entà desirà-les personaument un bon començament d'an. Per ua

auta part eth President deth Govern José M. Aznar acompanyat dera sua família tanben optèc per un parentèsi ena sua agenda politica entara practica der esquí.

Jordi Pujol dinèc enguan damb eth Rei Juan Carlos e era Reina Sofia

SILVIA PUERTOLAS

A compdar deth 20 de gèr s'ensenharà aranés en Lhèida

VI A compdar det dia 20 d'aguest mes era gent que viu en Lhèida poirà estudiar er aranés sense aué-se de desplaçar dehòra dera capitau deth Segrià.

Serà justament aguest dia quan s'iniciarà eth prumèr cors qu'a organistat era Oficina de Foment e Ensenhament der Aranés (OFEA) ena ciutat.

Es classes s'impartiràn ena Biblioteca Publica, plaçada justament ath dauant dera Universitat de Lhèida.

Era presentacion oficial des còrsi se harà eth pròplèu diuèndres dia 15 e compdarà damb era presència deth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, atau com damb eth Conselhèr de Cultura dera Generalitat, J.M. Pujals. Tot seguit se harà ua conferéncia informatiua que virarà ath torn de "Era situacion social der aranés" e qu'impartirà eth coordinador dera OFEA, Josèp Lois Sans.

MIRALHEM-MOS

VIII "Colba", es sigles que responen ath nòm de Cooperativa Lechera del Bajo Arán, trebalhèc durant lèu vint ans entà ajudar as pagesi a trèir bèth benefici dera lèit des sues vaques. Neishec enes ans cinquanta coma iniciatiua des pagesi deth Baish Aran e pendent toti aqueri ans es hormatges, eth boder, era pinta e es iogorts hègen delícias en toti aqueri que les tastauen. Tot ère elaborat, coma escrit enes recipients des iogorts, tamb era bona lèit dera Val d'Aran, ua lèit que s'acabe, donques en an 1998 an desapareishut totes es vaques qu'encara quedauen en pòble de Bossòst.

GÎTE - FONDA
Plaça Major, 1 - 25598 Salardu
Tel. 973 64 53 08 - Fax 973 64 58 14
VAL D'ARAN

Edifici s. XVIII. Hosteria tradicional. Caràcter Personal. Cuina casolana. Preus econòmics. Cambres bany per planta. Delicatessen Bar p.b.

Auem sonque 2 ans

C/ Gausac, 4
VIELHA 25530
Tel. 973 64 28 88
Fax 973 64 14 80

ERA ENTREVISTA

Ferran Peus

PRESIDENT DETH C.A.E.I.

"Eth nòste rèpte mès immediat ei contunhar evolucionant a nivèu competitiu"

Silvia Puértolas
Baqueira Beret

Silvia Puértolas Com s'enten qu'auen estat un des sòcis fondadors deth club privat d'esquí, eth CEVA, mès antic en Aran se i desvinculè-se totaument en tot creà-ne un aute com eth CAEI eth quau presidís actuaument?

Ferran Peus En moment en que nosati decidírem formar eth CAEI (Club Aranés d'Espòrts d'Iuèrn), ara hè ueit ans, non siguec perque sí. Èrem un grop de pares qu'auíem es nòsti hilhs en mon dera competicion e vedíem qu'eth CEVA d'alavetz non responie as sòns besonhs. Eth club non auie ne entusiasme ne ganes de tirar entà dauant. En non foncionar ne èster contents e en veir qu'eth President d'alavetz non auie cap interès en pujar eth club decidírem creà-ne un de nau. Pensi qu'eth CAEI non son-que a estat positiu entà nosati senon tanben entath madeish CEVA qu'a melhorat moltíssim enes darrèri ans. Ara ac pòrten pro ben e aquerò tanben ei un benefici entà toti es aranesi.

S.P. Quina ei era filosofia de trabalh que se seguís des deth CAEI?

F.P. Ei era de dar libertat as nòsti entrenadors. Eri an ganes de trabalhar peth club, entà qu'es esquiadores que ne formen part agen un nivèu de competicion plan bon. Se les facilite eth materiau que s'a de besonh, desplaçaments tàs carreres.... Aguesta ei ua manera de motivar as joeni. Tanben premanim activitats d'ostiu vinculades damb er esquí coma es gessudes entà entrenar en gelères... Coma club tanben mos correspon promocionar aquest esquí d'ostiu. Açò non ei ua activitat qu'auem inventat, è força ans qu'existís. Quan era mainadèra ve qu'es monitors n'an ganes aquest esperit se les encomane.

S.P. Es mainatges reciben bèth tipe d'ajuda economica?

F.P. Coma comentaua abantes, desplaçaments, materiau, assegurances...son despenes que se paguen des deth madeish CAEI en moment en que gessen a competir. Tanben compensam as mainatges qu'obtien

SILVIA PUÉRTOLAS

boni resultats enes carrères. En aquest sentit compdam damb esquiadores d'un bon nivèu nacionau coma Núria Moga e Albert Mombiedro en snowboard. Ana Geli, Sylvan Bonnet e Oscar Tarrau en aupin. Tanben damb Elisabeth Barés e Azu Cuñat que obtengueren boni resultats a nivèu nacionau ena passada temporada.

S.P. Pense qu'era creacion deth Conselh Assesor ei un pas plan important entar esquí ena Val d'Aran? Ei bon que i age un ens qu'aglutine a toti aqueri que trabalhen per esquí ena zòna?

F.P. Prumèr me cau remitar ath sòn neishement. Temps en darrèr, en ua des amassades mantengudes damb era Federacion Catalana d'Espòrt d'Iuèrn se mos informè des delegacions territorius d'aquest espòrt existents en tota Catalonha. Des deth CAEI se plantegè en aqueri moments compdar damb ua Delegacion Territorial pròpia en Aran. S'anaue auançant en aquest sentit, se signè un manifest damb eth supòrt dera rèsta de clubs aranesi. Alavetz, Amparo Serrano, Sindica deth Con-

selh Generau mos balhèc eth sòn supòrt. Jo personaument pensi que siguec un pas plan important entà qu'aué se pogue parlar deth Conselh Assesor d'Esquí. Maugrat eth supòrt institucional artenhut en aqueri moments, laguens d'Aran, se mos refusèc era nòsta demana d'ua Delegacion Territorial. S'insistí posteriorment en artènhè-la damb eth supòrt der actuau cap de govèrn aranes, Carlos Barrera. A partir d'aciu ja neishèc eth projecte deth Conselh Assesor. Personaument creigui qu'era idia ei bona mès mos cau acabar de desvolopar e perfilar eth sòn foncionament. Ei eth primèr an e li cau dar un vòt de confiança.

S.P. Vostès compden damb esponsors qu'ajuden a costejar es despenes deth club?

F.P. Òc. N'auem diuersi que mos ajuden economicament. A mès mos auem botjat molt a nivèu de subvencions que van acompanyades ena majoria des cassi des boni resultats qu'artenhen es nòsti corredors a nivèu competitiu. Mès, òc, cau híger, qu'aquestes subvencions que se reciben non se les saue eth

club, tornen a revertir enes nòsti esportistes. Non volem qu'arrès se pogue ofèner pera manera de repartí-les, dat que servissen entà que s'en beneficien es mainatges aranesi deth CAEI en comparacion damb es que vien de dehòra. Ei a dèder un pare d'aciu qu'age eth sòn hillh en nòste club pague mens qu'un que non ei deth parçan.

S.P. Què se li exigís a un mainatge qu'entre en sòn club?

F.P. Que sàpie esquiar e qu'age ua edat minima de cinc ans. Tanben demanam qu'es entrenaments se seguísquen de manera regulara. Volem ua contunhitat ara ora de preparà-les. I a dus grops d'entrenament. As mès petits procuram non forçà-les mès deth compde e hèr era sua preparacion, en iuèrn, des onze deth maitin enquias dues. Aguesti, an d'aprèner a disfrutar damb aquesta practica esportiu. Dempús ja se les incrementa es ores de trabalh. Es que ja pòrten cèrt temps competint comencen era jornada entàs nau e mieja deth maitin.

S.P. Quan mos parlaue de preparacion en d'autes sasons der an sonque mos

PERFIL

Ferran Peus neishèc eth 21 de mai de 1945 en Barcelona. Dempús de corsar estudis de secundaria passèc a trabalhar en mon deth comèrc en tot qu'era sua major illusion a estat de tostemp er esquí. Peus practiquèc durant força temps er esquí de competicion artenhent laguens deth sòn palmarès eth 13 lòc enes Campionats d'Espanha. Alavetz -comente Peus- "non ère com ara en que se dediquen força ores ar entrenament". Siguec justament aquest espòrt, en tot coincidir damb eth servici militar, que l'amiec entà Aran en an 1964. Maridat en Salar-dú, actuaument residís en Baqueira e ostente eth cargue de President deth CAEI. Tanben siguec un des sòcis fondadors deth CEVA.

hèr referència a desplaçaments entà gelères. Quines autes activitats hèr es joeni que formen part deth CAEI?

F.P. Hèm preparacion fisica abantes dera temporada d'iuèrn en poliesportiu de Salar-dú que contròlen es madeishi entrenadors. Açò ac hèr normaument en mes d'agost. Tanben se hèr gessudes entara montanha. Eth CAEI vò qu'es mainatges coneishen es montanhes dera Val d'Aran, ua activitat que sajaràn de potenciar enguan ath temps que servís coma preparacion fisica.

S.P. Damb quin volum de mainatges trabalhen?

F.P. Damb uns 240. Ath delà eth club compde damb un totau de nau cents associats en actiu.

S.P. Mos parle de projectes immediats.

F.P. Non volem que se mos escape era causa des mans. M'expliqui. Enguan s'an quedat dehòra deth club molti joeni. Mès volem mantier ua qualitat, un cert nivèu. Non volem grops de mès de dotze mainatges. Eth nòste rèpte mès immediat ei conservar aquesta linha de trabalh e seguir evolucionant a nivèu competitiu.

JAUME VILALTA
President
CRISTINA COLI HUIX
Directora general

VICENT SANCHIS
Director
LLUÍS MARTÍNEZ
Subdirector
Redacció:
SILVIA PUÉRTOLAS

Producció tècnica:
JORDI PELÁEZ
Publicitat:
ALBERT BORRÁS
JORDI RIBAS

Centraleta Tel.: 93-316 39 00 - Fax: 93-316 39 36
Publicitat Tel.: 93-316 39 23 - Fax: 93-316 39 25
Subscriptors Tel.: 93-316 39 44 - Fax: 93-316 39 15
Distribució Tel.: 93-316 39 16 - Fax: 93-316 39 15
Consell de Cent, 425 - 08009 Barcelona

Telèfons a la Vall d'Aran
Redacció: 909 50 92 02
Publicitat: 908 69 29 50

DI: B20.249-1976
DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD

Era Val lòc de residéncia dera Família Reiau e de personalitats dera politica en hèstes de Nadau

Eth Rei Juan Carlos recebec a Pujol e saludèc ath President Aznar ath long dera sua estada en parçan

Silvia Puértolas
VIELHA

Ath long d'aguestes vacances de Nadau fòrça an estat es personalitats deth mon dera politica, esports e finances que s'an vist pera Val d'Aran. Sens dubte ua des visites damb més resonància an darrèr d'an ei era des membres dera Família Reiau. Enguan cau destacar coma nauetat era preséncia de Felipe Juan Froilán de Todos los Santos, arrèhilh des monarques e que venguie per prumèr viatge entà tèrres araneses.

Eth Rei Juan Carlos siguec eth més maitièr de toti ara ora d'arribar ena casa qu'an a pé de pistes. Ac hège eth passat 27 de deseme.

Tanben era Reina Sofia passaua part des vacances de Nadau en Baqueira. Aquiu non se volec pèrder era arribada deth sòn arrèhilh en companhia des sòns pares, era Infanta Elena e Jaime de Marichalar.

Don Juan Carlos, qu'esquiec era major part des dies que demorèc en Aran podèc gaudir de bona nhèu e bones temperatures entad aguesta practica esportiu. Eth monarca tanben siguec eth prumèr en abando-

nar era estacion d'iuèrn, eth passat dia 3, en tot trasladà-se entà Madrid en companhia deth sòn gendre, Jaime de Marichalar. Era Reina, abandonaua er endret eth madeish dia que Juan Carlos, ues ores més tard, soleta e per carretèra. Des membres dera família qu'enguan an passat es darrèr dies der an en Baqueira Beret era que mèi i a demorat a estat era Infanta Elena.

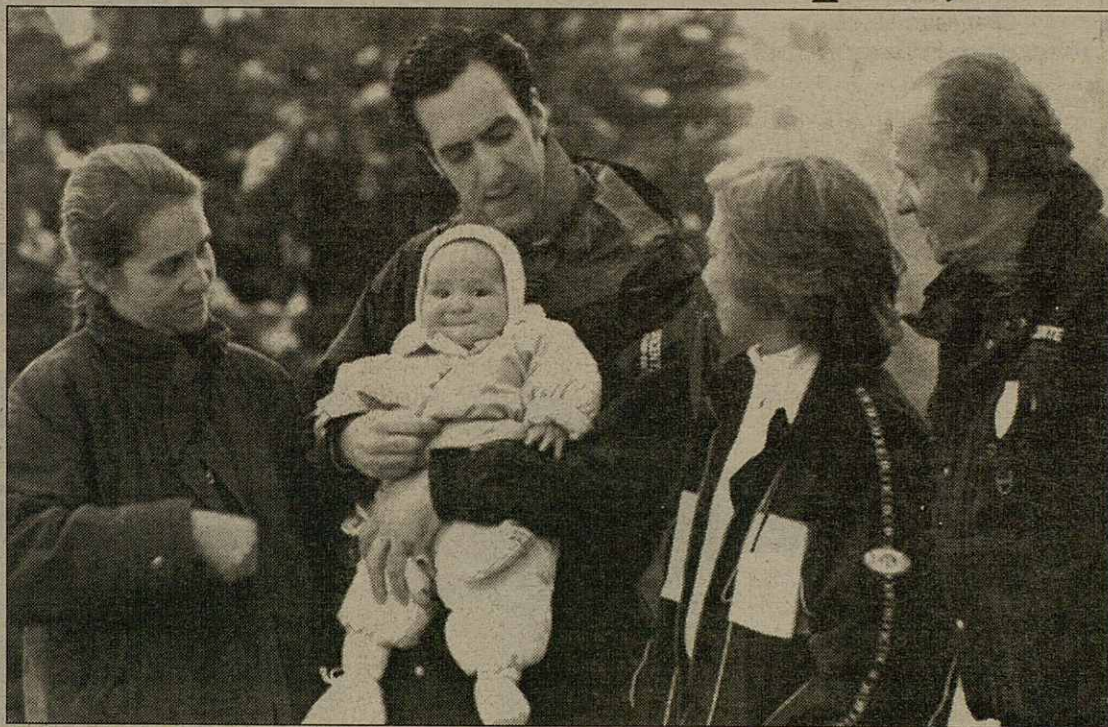
Ne Felipe ne Cristina

Ena fòto oficiau que cada an se hè era família ath complèt, e qu'enguan compdaue damb un nau membre, se hège eth darrèr dia de 1998 dauant dera sua casa ena Pleta de Baqueira. Totun i mancauen es Ducs de Palma, era Infanta Cristina e Iñaki Urdangarin.

Eth Príncipe Felipe, pera sua part tanpòc minjaue es radims de benveguda der an 1999 en tèrres araneses.

Dinar damb Pujol

Eth President dera Generalitat, Jordi Pujol, se desplaçaue eth dia 31 enquiara comarca entà desirar ua bona entrada d'an as Reis d'Espanha. Tot e qu'eth dia non se lheuèc massa bon, Pujol se programèc mel-

Felipe Juan Froilán ena sua prumèra fòto de família en Baqueira

hor era sua visita qu'ans en darrèr, en qu'eth mau temps l'impedic qu'er elicòpter que l'auie de trasladar entà Aran prenesse eth vòl. Enguan se desplaçec en coche e damb auança entà arribar a temps en tradicionau dinar que hec aguest dia damb es Reis ena còta 1800 dera estacion d'esquí.

Ath marge dera família Reiau, començat er an nau, politics, empresaris e famosi anauen abandonant era Val de forma escalonada. Aguest ère eth cas deth President deth Govern, José Maria Aznar, que coma cada an siguec des més maitiers ara ora d'arribar entara Val. Ac hège eth dia 26

acompanhat pera sua hemna Ana Botella e des sòns hilhs.

Aznar profitaue es vacances de Nadau entà practicar er esquí de hons, mentre Ana Botella e hilhs se decantauen per esquí aupin. Eth President, que tanben se saludèc damb eth Rei pendent es dies d'estada en parçan, marchèc eth dia 4.

Eth Rei practiquèc er esquí un Nadau més

Aznar s'amasse damb militants e simpatizants ena Val d'Aran

Eth President deth Govern, José Maria Aznar, s'amassaua era passada setmana damb es militants e simpatizants deth Partit Popular en Aran. En aguesta trobada qu'acostume a hèr cada an, Aznar anoncièc que "me semble ben que Pujol age decidit esgotar era legislatura en tot convocar es pròpleus eleccions catalanes entath mes d'octobre". A més en ròda de premsa, eth President tanben hec

un balanç dera actuacion deth govern centrau en an 1998. Un an que, segontes Aznar, a estat d'èxit, d'estabilitat economica e de creacion de lòcs de trabalh. En sòn parlament tanben se referic ar apropament des presoèrs de ETA. En aguest sentit senhalèc que "hèm tot cò qu'ei ena nòsta man entà arténher era patz en País Basc". José Maria Aznar saludèc as simpatizants deth Partit

Popular en Parador de Vielha, acompanyat peth Ministre

d'Economia, Rodrigo Rato e pera sua hemna Ana Botella.

SILVIA PUÉRTOLAS

La Setmana

B. p. 86 — 64230 LESCAR
Telefòne : 05 59 68 66 79
Telecopia : 05 59 68 67 17

Setmanèr occitan d'informacions publicat per la
S. C. O. P. — S. A. R. L. VISTEDIT
Las Campanhas 64150 SEUVALADA

Director de la publicacion : David Grosclaude

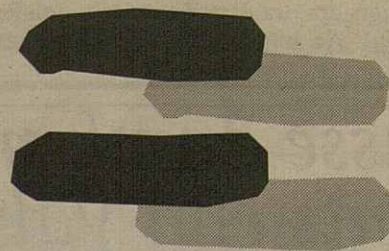
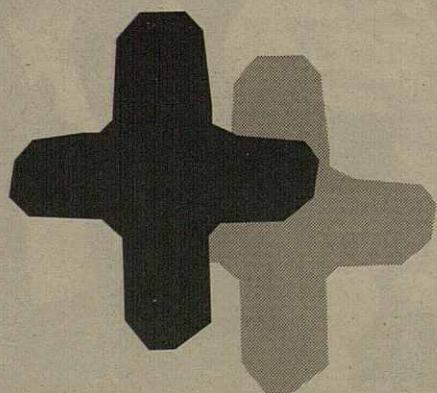

Propietari:
JOSEP ALTADILL GONZALEZ

Establiment Gourmet
Pinxos - Tapes
Bodega (criances, reserves i grans reserves)
Productes de la Vall
Menjar preparat per emportar

Passeg dera Libertat, 5 • Vielha
Tel./Fax (973) 64 08 82
25530 VIELHA (LLEIDA)

Estrees teatre
Descompdes
Partits Barça
Pròves de motor
Presents
Viatges
Exposicions
Concèrts

Subscribe-te ar AVUI.

Me voi subscriuer ar AVUI

Nòm e cognòms: Telefon:
 Demorança: Num: Pis:
 Poblacion: Còdi postau:
 Província: Data de neishença:

Assenhale damb (x) era modalitat de pagament que s'estime mès.

☐ Talon

☐ Recebut peth banc o caisha d'estauvis

Entitat (Banc / Caisha):

Agència:

Cde. corrent o libreta:

Entitat: Agència: Digit Contróu: Num. compde:

☐ Tarjeta de credit

☐ Visa

☐ Master Card

☐ American Express

Num. tarjeta:
 Data caducitat:

Nòm delh titular:

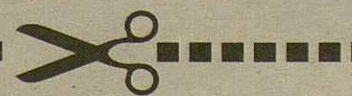
Periodicitat de pagament:

☐ Trimesadèr: 12.700 ptes.

☐ Cada sies mesi: 24.300 ptes.

☐ Annau: 46.500 ptes.

Signatura

Envie aquesta huelheta tath diari
AVUI, Consell de Cent, 425,
 4a planta, 08009 Barcelona.
 Ref. *Nous subscriptors*.
 O tath fax: 93 316 39 15

Si desire mès informacion,
 truque sense compromís ta-
 th tel. 93 316 39 14 Depar-
 tament de Subscripcions.

AVUI

Es cavalcades des Reis Mags se passegen pes pòbles aranesi

Diuèrsi neishements viuentz receben ena Val as Majestats arribades des d'Orient

Redaccion
VIELHA

Es mainatges dera Val d'Aran viuèn de nau, un an mès, era arribada des Reis Mags d'Orient ena serada deth dia 5.

Es cavalcades de Melcior, Gaspar e Baltasar tornèren a èster es protagonistes ena grana majoria des carrèrs des

pòbles aranesi a on en quauque cas sigueren recebudi pes neishements viuentz representats pera joenessa des pòbles.

Vielha-Mijaran vedec arribar as Reis d'Orient, a shivau, tath torn de sies dera tarde en Gausac que siguec des d'a on comencèren eth sòn recorrut peth tèrme. Tot seguit es Majestats anèren enquiar Ajunta-

ment deth caplòc aranés a on heren eth pregon de Reis des deth balcon deth consistòri.

Vielha siguec justament un des endrets enes quaus se hec eth neishement viuent ath cant dera glèisa de Sant Miquèu.

Es mainatges d'aguest tèrme anèren enquith cine de Vielha, aquíu poderen parlar personaument damb es Reis en tot

que sigueren obsequiats damb bonbons. Aguesta madeisha cavalcada tanben passèc per Betren abantes de desplaçà-se enquia Baquèira.

Eth prumèr pòble deth Naut Aran que recebec era comitiua Reiau, atau coma mèrque era tradicion, siguec Gessa. Aquíu tanben demorau es mainatges arribats des de Bagergue, Tredòs, Unha, Salardú e Garòs.

Era passejada des Reis peth tèrme deth Naut Aran acabèc en Arties.

Per cò que hè ath Baish Aran es dus punts d'arturada des Majestats sigueren Les e Bossòst.

En aguesti dus pòbles se heren, ar igual qu'en Vielha, representacions. Era cavalcada començaue tath torn des sies dera tarde en Les en tot qu'en Bossòst s'endarreriren un sinhau mès.

En Les, Melcior, Gaspar e Baltasar arribèren ena glèisa de Sant Joan dempús d'auer recorrut es carrèrs deth pòble. Aquíu se representèc un an mès ua actuacion premanida per part des mainatges.

En Bossòst, es Reis d'Orient se desplaçèren enquiar plaça dera glèisa a shivau. Un viatge aquíu seguiren era tradicionau representacion deth neishement de Nòste Sénher. Es Majestats non descuedèren era adoracion ath nèn Jesús. Es Reis repartiren presents as joeni d'aguesti dus pòbles abantes de tornar entath sòn lòc d'origen.

Es representacions dera serada de Reis se heren en Vielha, Bossòst e Les

Ua coneishuda discotèca de Baquèira aplegaue eth ser der Reis un bon nombre de famosi que se desplaçèren entà Aran entà prèner part ena hèsta, qu'organisaue era firma de coches Chrysler, tà promocionar eth nau Jeep Cherokee. Nombroses persones poderen veir de pròp personatges plan cotisats deth mon dera mòda coma era modèl, Ester Cañadas, que venguec acompanyada dera sua parella eth tanben modèl Mark Van der Loo. Deth mon dera passarel·la tanben se i trapaue era modèl, Estefania Luyck. Un aute des personatges convidats entara promocion dera firma siguec era actriu Mónica Pont. Eth gran absent ena serada siguec eth bailarin, Joaquín Cortés, que tot e auer confirmat era sua preséncia un imprevis non le deishèc viatgar entà Aran. Quauqu'un d'eri, com ei eth cas de Mónica Pont, profitèc era sua estada en parçan entara practica der esquí.

telefons d'interès generau

973 64 18 01	Conselh Generau d'Aran	Cò de Saforcada	(25530 Vielha)
973 64 25 69	Archiu Istoric Generau d'Aran	Major, s/n	(25537 Arròs)
973 64 18 15	Musèu Val d'Aran	Major, 36	(25530 Vielha)
973 64 18 15	Ecomusèu de Vilamòs	Major, s/n	(25551 Vilamòs)
973 64 18 15	Musèu S. Joan d'Arties	Ctra. Baquèira, s/n	(25599 Arties)
973 64 00 80	Pompièrs Val d'Aran	Ctra. Nacionau, 230	(25530 Vielha)
973 64 00 04	Espitau Val d'Aran	Espitau, 5	(25530 Vielha)
973 64 82 29	Dispensari medicau - Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
973 64 82 11	Dispensari medicau - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 53 88	Farmàcia Palà - Baquèira	Edif. Campalías, s/n	(25598 Baquèira)
973 64 43 46	Farmàcia Palà - Arties	Ctra. deth Pòrt, s/n	(25599 Arties)
973 64 23 46	Farmàcia Català - Vielha	Avda. Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)
973 64 25 85	Farmàcia Palà - Vielha	Sentin, 1	(25530 Vielha)
973 64 20 39	Farmàcia Moralejo - Bòrdes	Antecada, s/n	(25551 Es Bòrdes)
973 64 82 07	Farmàcia Almansa - Bossòst	Eduard Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 72 44	Farmàcia Almansa - Les	Querimònia, 3	(25540 Les)
973 64 12 91	Parròquia de Salardú	Sant Andréu, 1	(25598 Salardú)
973 64 00 21	Parròquia de Vielha	Pas d'Arrò, 8	(25530 Vielha)
973 64 82 53	Parròquia de Bossòst	Major, 31	(25550 Bossòst)
973 64 81 05	Parròquia de Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
973 64 20 44	Mòssos d'esquadra	Edif. Tressens baish	(25539 Betren)
973 64 80 14	Comissaria - Les	Ctra. de França, s/n	(25540 Les)
973 64 52 77	Guàrdia Civil - Baquèira	Parcatge Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
973 64 00 05	Guàrdia Civil - Vielha	Montcorbison, s/n	(25530 Vielha)
973 64 81 77	Guàrdia Civil - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 72 29	Trafic - Bossòst	Soneus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 01 75	Casèrna militar - Vielha	Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)
973 64 20 88	Gasolinèra - Vielha	Ctra. deth Tunel, s/n	(25530 Vielha)
973 64 72 91	Gasolinèra - Era Bordeta	Ctra. N-230, s/n	(25551 Era Bordeta)
973 64 71 00	Gasolinèra - Pontaut	Ctra. N-230, s/n	(25549 Pontaut)
973 64 57 26	Infor. torisme Salardú	Balmes, 2	(25598 Salardú)
973 64 16 12	Infor. torisme Arties	Pl. Urtau, 26	(25599 Arties)
973 64 01 10	Infor. torisme Vielha	Sarriulera, 5	(25530 Vielha)
973 64 82 07	Infor. torisme Bossòst	Eduard Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 72 44	Infor. torisme Les	Pl. der Ajuntament, s/n	(25540 Les)
973 64 44 55	Infor. Baquèira Beret	Nucleu Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
973 64 09 79	Cen. Iniciatives Toristiques	Avda. Castièro, 15	(25530 Vielha)
973 64 72 32	Deportur	Sant Ròc, 1	(25550 Bossòst)
973 64 24 44	Camins des Pirinèus	Pas d'Arrò Baish, s/n	(25530 Vielha)
973 64 08 88	Escola d'Equitacion	Ctra. França, s/n	(25530 Vielha)
973 64 28 64	Palai de Gèu	Eth Solari, s/n	(25530 Vielha)
973 64 81 57	Complexe esportiu Bossòst	Era Lana, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 01 95	Parada de taxis (Vielha)	Pl. Sant Antòni, s/n	(25530 Vielha)
932 65 65 92	Coches de linha		
906 33 00 03	Informacion meteorologica		
900 12 35 05	Informacion carretèras		

brama

Tarrasa

Ia ua qüestion que sonque è podut resòlver en part. Dubti s'è d'escriuer Catalonha o Catalunya; non sabi se hè d'emplegar era normativa lingüística aranesa entà escriuer eth nòm des toponims o se per un aute costat me calerie escriuer eth nòm ena version pròpia, sustot quan se tracte de toponims referents a territòris damb es que i è ua complicitat ideologica. Non se me plantege eth problèma en cas de Londres o de Saragoza. Non escriueria London e Zaragoza; e tot e que se me hè costa ensús, me cau entèner que en cèrti territòris posca veir escrit Valle de Arán o Viella, o en França pogam veir escrit Val d'Aran (forma francesa, coincidenta damb era aranesa) o Vallée d'Aran (Vallée ei ua zona entre montanhes mès ampla qu'era Val). Ei difícil de determinar un critèri pro equilibrat. Atau donques que seguissen escriuent Escunau o Lés, que jo escriuerè pera madeisha rason Osa, Espanha, Bordèus e Tolosa.

Eth mèn dubte ei quan è d'escriuer Lhèida (o Lleida),... Se me planteje perqué en Catalonha (o Catalunya) enlà, trapi massa soent escrit Vall d'Aran o Viella e m'agradarie qu'entre Catalonha e Occitània existisse ua complicitat de hèt que respectèsse es manèrs d'escriuer pròpies de cada territòri referenciat. Desiraria, en aguesta epòca reiau (pes Reis d'Orient) plea de plantejaments, de bones

volentats e de demanes, que des de tota era premsa catalana (damb sentiment e lengua catalana) e des de toti es mieis de comunicacions catalans (damb contenguts hèts e visti des de Catalonha), des de toti es poders catalans damb intervencion ena senhalisacion publica, s'escriuessen es tèrmes geografics e de nomenclatura corresponents ara Val d'Aran e a Occitània tota damb era grafia que correspon ad aguest territòri e que des dera petita expression occitana e aranesa s'escriuessen es toponims corresponents as Païsi Catalans ena forma determinada per Institut d'Estudis Catalans. Aguest serà un desir impracticable..., peth moment. E peth moment seguirè escriuent Catalonha (e non pas Catalunya) e Lhèida (e non pas Lleida) en tot interpretar un tracte entre Catalonha e Occitània de dues nacions diferents, absolutaments diferents..., coma se d'Escòcia e Corsega se tractèsse. Peth moment,...

Sò viscut dus hèts, respècte d'aguestes qüestions, que non sò acceptat facilament (sense indignà-me). Un ei que darreraments comence a vedé-se en territòri pròxim ara Val d'Aran ocupat per França (non pas per France) indicatius qu' escriuen Vall d'Aran. Concretaments enes gessudes dera autopista que traùesse Occitània der Ocean ara Mar met "Vall d'Aran prochaine

sortie" en grani pannèus metudi recentaments. Abantes d'auti pannèus indicauen "Prochaine sortie Espagne par Val d'Aran. An substituit Val per Vall; non se tracte d'un error e ei un apropament ath catalan, soleta lengua minorisada damb un petit respècte per part deth govèrn francès; degut, sustot, a qu'ua bona part des exportacions franceses entath sud passen per Catalonha e eth catalan ei ua lengua de comèrc (rason pera que cada viatge mès comercants francesi l'aprenen). Se respècte era lengua deth vesin fòrt,... (tanben aurién podut mèter Vath, qu'ei coma s'escriu en bèra variant occitana); conservar Val ère mès aisit de comprèner. Era ignorància der occitan ei totau e a mès se demòstre damb accions umilientes...

Non hè guairi ans enes pòrtes d'entrada de Catalonha (tanben ena Val d'Aran) s'i metec un gròs pannèu institucionau qu' indicaue "Catalunya us dona la benvinguda". Damb aguest exemple ei perfectaments comprensibla era actitud francesa d'escriuer Vall. En Les eth pannèu s'i passèc fòrça temps enquia que coma resultat d'ua protèsta siguec tradit ar aranés en tot mèter "Catalunya vos da era benvenguda". S'auie apariat sonqu'en part.

En Tele 5 quan parlen deth lòc a on esquie era Jet a mès dera Estacion Baquèira-Beret nomenten en

castelhan era Vall d'Aran; es francesi non son es solets,... Calerie un fòrt trebalh de divulgacion.

Aguestes Hèstes sò tornat entà Terrassa; digui tornat perque i visquí fòrça ans e i è família. Ena entrada, en tot anar pera carretèra de Martorelh, i a un pannèu qu'indique que Terrassa ei afrairada damb "Granada (Nicaragua)" e damb "Pamièrs (França)". Aguest Pamièrs me hec mau enes uelhs. En catalan calerie escriuer Pàmies e en occitan cau escriuer Pàmias. Fòrça cognòms catalans deuen eth sòn origen ad aguesta poblacion (bèth un de ben celèbre). Pàmies ei ua ciutat referent fòrça important entar occitanisme. S'es poblacions catalanes qu'aurien d'èster modèl ena recuperacion culturau e lingüística renòncien ar emplec des toponims pròpis, era esperança se mos trinque. Pamièrs ei era francesisacion deth Pàmies (en Arièja) que se teng en occitan. Es actes d'afrairament se sostien, generalements, sus eth plan culturau. Se culturaument er Ajuntament de Terrassa renòncie a emplegar Pàmies, o a estat un error o ei per quauquarren... Maugrat tot, calerà procurar de non escriuer jamès Tarrasa (espanholisacion deth toponim emplegat en temps dera dictadura, quan toti èrem iguals).

Jusèp Loïs Sans Socasau
Institut d'Estudis Occitans -Aran
jsans1@pie.xtec.es

Er ensenhament der aranés arribarà de nau en Lhèida

Redaccion
VIELHA

Acompdar deth pròplèu 20 de gèr s'impartiràn en Lhèida còrsi d'aranés deth nivèu A. Aguesti, qu'aràn adreçadi entara gent que non sap ne escriuer ne lièger ena lengua pròpia d'Aran, son ua naua iniciatiua dera Oficina de Foment e Ensenhament der Aranés qu'a estat qui s'a encuedat d'organisà-les.

Entà amiar entà dauant eth projècte a compdat damb eth supòrt dera Conselheria de Cultura dera Generalitat. Es classes, s'impartiràn ena Biblioteca Publica de Lhèida, plaçada dauant madeish dera Universitat dera capitau deth Segrià (UDL).

Cau dèder qu'era presenta-

cion des còrsi se harà de forma oficiau eth pròplèu diuendres 15 de gèr entàs 18.30 ores en madeish endret en quau s'impartiràn es classes. Entath aguest acte ei prevista era preséncia deth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, atau coma deth Conselhèr de Cultura dera Generalitat J.M. Pujals.

A mès des parlaments, per part de totes dues autoritats, se harà ua conferéncia que virarà ath torn de: "Era situacion social der aranés". Aguesta correrà a cargue deth Coordinador dera Oficina de Foment e Ensenhament der Aranés, Jusèp Loïs Sans.

Aguesta iniciatiua entà promoir er ensenhament der aranés dehòra deth parçan se hig a ua auta que començaue ara fin deth passat mes de

Barrera e Pujals ena presentacion des còrsi en Barcelona

seteme en Barcelona.

Des d'alavetz s'impartissen classes der aranés enes nivèus A e B que son previsti qu'acaben eth pròplèu mes de junh.

Eth cors que començarà en Lhèida aurà un totau de quaranta ores lectiues. Aguest

tanben ei previst qu'acabe en mes de junh.

Precedent

Aguest non ei eth primèr viatge que s'ensenhe aranés en Lhèida dat qu'eth Departament de Filologia Catalana dera Universitat hè quauque

an que organise còrsi a cargue deth professor Jordi Suils.

Entàs interessats en inscriuè-se enes classes d'iniciacion encara an dubèrt eth tèrme d'inscripcion enquiath pròplèu dia 18. Eth prètzh deth madeish ei de sèt mil pessetes.

Carona enjós

La caça: reglamentacion europèa o lei francesa?

David Grosclaude
LESCAR

Mentre que la justícia remet en causa la lei votada al mes de julhet en rason de la reglamentacion europèa, dintram dins un periòde de campanha electorala europèa. La polemica pòiriá aver consequéncias politicas importantas e metre la majoritat pro a malaise. Los departaments occitans, ont los caçaires son organizats politicament, seràn segotits per la batalha. Votada al mièg del mes de julhet pels deputats d'esquèrra e de dreita, la lei francesa sus las datas d'obrir e de clavar la sason de caça en l'Estat francés es contrària a la directiva europèa pertocant los aucèls migrators. Es pas ua suspresa pr'amor foguèt dit al moment del vòte e es en coneissença de causa que los parlamentaris la votèron. En teoria la caça dels aucèls migrators se deu arrestar al 31 de genièr segon la reglamentacion europèa. En la fixar a la fin de febrèr los deputats anèron a contrabriu de l'idèa que vòl que los aucèls pòdon pas èstre caçats en periòde de nidificacion o en periòde dit de dependéncia coma es lo cas pels migrators quand tornan cap al nòrd. Lo tribunal de Pau a annulat las datas de barradura de la caça en quasi la mitat dels departaments de Gasconha

que caçan tradicionalament la paloma o los aucèls d'aiga.

A l'origina del jutjament i a l'associacion per la Proteccion dels Animals Salvatges que considerava, lo 17 de decembre quand lo tribunal de Pau faguèt conéisser sa decision, que los autres departaments serián obligats de seguir. La causa s'es verificada e ara son mai d'un quinzè de departaments que veson las datas de barradura de la caça passar al calendrièr europèu e son en tot seisanta demandas d'anulacion que son estadas depausadas.

La lei En votant la lei, los deputats d'esquèrra avián provocat las protestacions dels deputats ecologistas e de la quita ministra de l'Environament, pr'amor aquel tèxte èra pas comprés dins lo contracte de maridatge entre las diversas compausantas que son al govèrn coma los Verds. Mas la pression dels caçaires e de lors associacions èra fòrta e en quauques lòcs aquela pression pren de còps formas electorals.

Mentre que las eleccions europèas s'aprèssan veirem se desvolopar una batalha que permetrà als caçaires de tornar mobilizar lors tropas e de se lançar en la batalha electorala amb un tèma plan concrèt e plan centrat sus lors preocupacions. Auràn bèl jòc de dire que

l'Euròpa va contra las tradicions e las libertats.

Per l'òra los prefèctes espèran directives del ministèr de l'Environament per saber se devon modificar las datas de barradura de la caça. Lo govèrn deurà causer se la reglamentacion europèa es al dessús de la lei francesa o pas. En teoria es la lei europèa que dauneja.

Pels partits d'esquèrra, los socialistas e los comunistas, la causa es problematica pr'amor ara es tròp tard per votar una altra lei que done satisfaccion a tot lo monde. La question de la caça serà donc al centre de la campanha de las europèas en las regions ont los caçaires fan resultats electorals importants (tot l'oèst del país occitan) mercés a lor organizacion politica que s'apela CPNT (Caça Pesca Natura e Tradicions).

Jean Saint Josse lo president de CPNT mancarà pas d'entrar en guèrra un còp de mai contra la directiva europèa quan siá en campanha electorau coma cap de la lista. Cercarà de passar la barra dels 5 % que manquèt de pauc en 1994 per obtenir deputats al parlament d'Estrasborg. Dins una region coma l'Aquitània CPNT a fait pròche del 12% a la regionalas de 1998 e a 8 conselhièrs regionals.

Contratada Los caçaires tocats per la decision de la justícia an

decidit de contratar. An apelat de la decision mas digun sap pas quand la justícia estudiarà lo recors dels caçaires. Se pòiriá plan que la caça de la paloma foguèsse compromesa ongan quan tornen los aucèls suls departaments de las Landas del Gèrs e dels Hauts Pirenèus. Poiriam assistir a una espròva de fòrça qui consistiriá pels caçaires a caçar après lo 31 de genièr, maugrat la decision de la justícia administrativa. Per CPNT sola la lei francesa a una valor. Los caçaires de las doas regions Aquitània e Miègjorn Pirenèus semblan s'encaminar cap a una solidaritat dins l'accion. Se tendrà una amassada pels jorns que venon ont serà decidida l'estrategia comuna.

En mai de las atacas intèrnas a l'Estat francés lançadas per las associacions de proteccion dels aucèls, las datas de barradura de la caça seràn quasi segur tanben condemnadas per la Cort de justícia de Luxemborg sasida per la Comission europèa al començament de decembre.

Jean Saint Josse, lo president de CPNT confirma sa candidatura a las europèas. Serà lo cap de la lista. Segur las questions de caça seràn al centre de la campanha electorala. A comprés lo problèma qu'es pausat a la majoritat plurala. Nos confirmèt que tot açò pòiriá

aver consequéncias tanben en los conselhs regionals ont los elegits de CPNT pòdon aver un pes determinant. Es lo cas en Aquitània on lo president socialista es sostengut pels ecologistas mes ont a una majoritat relativa.

L'estrategia de CPNT per aqueles conselhs regionals es l'objècte d'una « reflexion apregondida » nos diguèt Jean Saint Josse. Reflexion tanben a l'entorn de manifestacions per sostenir la lei de julhet de 1998. « Reconeissem sonque la lei de julhet passat, çò ditz l'elegit biarnés, e veson pas perqué l'Euròpa vendriá dictar als parlamentaris franceses çò que devon far ». L'argumentacion de CPNT servirà tanben una accion alprèp de la Cort de Justícia de las Comunitats. Pels caçaires la directiva de 1979 es illegala pr'amor a l'època, l'Euròpa aviá pas encara competéncias en matèria de caça.

Puèi i aurà la batalha politica ont cadun essayerà de ganhar lo còr del 1,6 milion de caçaires repertoriats en l'exagòne. Per aquò caldrà comptar tanben sul « grop caça » a l'Assemblada Nacionala. Gabadat per un deputat de Catalonha nòrd, aquel grop, compausat de deputats de totas tendéncias, tornarà metre la pression sul govèrn coma o faguèt al mes de julhet passat.

Entre la jove e creissenta generacion d'autors occitans un bearnés, Eric Gonzalès, acaba tot bèl just de préner sa plaça amb una òbra que publiquet l'an 1996. Se tracha aici d'un roman nomenat "L'òrra istuèra d'un hilh de Gelòs".

Devèm d'en primièr ne situar un pauc lo contèxte. Nos trobam dins un univers contemporanèu: la banlèga de Pau. A Gelòs, una vilòta que s'i va debanar un drama familhal. L'estructura, facha dels diversès testimònies d'aquels que coneissián mai o mens intimament lo personatge principal, daissa visitalhar, descobrir pauc a cha pauc la personalitat complicada e desesperada del nòstre protagonista.

Vesins, amics, curat,

regent, nòvia, paire se van succedir per far lo retrach d'aquel jove pres d'un tan fòrt mal de viure. Soncament a la fin qualques extraches de jorns nos balhan l'explicacion finala sul "Monstre de Gelòs" e a l'encòp las condicions de son suïcidi.

Plena de desesperança, ligada a mai d'un problèma familhal, a l'incompreson prigonda que pòt existir qualques vegadas entre parents e mainatges, a la violéncia pairala quotidiana, la vida d'aqueste jovent nos fa soscar d'un biais ben

seriós e profund a las dificilas condicions de vida dels adolescents maltractats de la nòstra epòca, que sovent demòran sens trobar cap de sortida a lors problèmas.

Aqueste libre d'Eric Gonzalès pausa alara una tematica modèrna e actuala qu'inscriu aital la literatura occitana dins un encastre plan diferent de çò acostumat. Coma tota una còla de joves autors a decidit d'escriure en occitan non pas mai per la nostalgia d'un passat rural idealizat, mitificat mas mailèu per participar a la modèrnatat

de la lenga e a sa realitat de la vida vidanta.

A l'ora d'ara es venguda una necessitat de las grandas una literatura que los lectors s'i pòscan reconéisser pr'amor que la creacion occitana demòre pas embarrada de maniera definitiva dins un passeisme fòrça dangierós. Descruiure nòstra societat, balhar un punt de vista actual sus la lenga e la far existir amb tot çò que vivèm nosautres, es una brava urgéncia de cada jorn.

Lo nòstre autor tan coma Franc Bardou e tota una bèla tièra d'autres escrivans

mai encara, trabalhan e crean de contunh a fin de nos porgir una literatura que vòl èsser lo miralh, lo rebat de l'època, de la societat, de las gents, de la lenga e del país nòstres. E nosautres legeires, sèm aquí a esperar impacientament las creacions venidoiras d'aquel moviment prometedor.

Col·labora l'Arxiu Occità de la UAB

<http://www.uab.es/inst-ESTUDIS-MEDIEVALS/ARXIU-OCITA/>

Institut d'Estudis Medievals.

Edifici B.

08193 Bellaterra (Barcelona)
Tèlèfon 93 581 11 44

E-mail

arxiuoccita@blues.uab.es

miralhem-mos

“Elaborat tamb era bona lèit dera Val d'Aran”

Ana Forment

Què pensarietz se vos diguessa qu'en an 1960 en Bossòst i auie 375 vaques e ara non i a cap? Donques ac creigatz o non aquera ei era vertat. Er an 1998, que just mos acabe de deishar, a vist desaparèisher es darrèrs caps de bestiar vacun de Bossòst. Es de çò de Molièr qu'an estat es darrèrs en vèner es sues vaques, mès a estat un descens progressiu pendent es tres darrèrs dècades. Atau m'ac explique Antonio Peremartí, vesin deth pòble, a qui de tostemp li ha agradat recopilar dades. Eth venec es sues vaques hè uns ans e rebrembe tamb engüeg aqueri dies passadi. Tot açò mos hè pensar e encuedà-mos de guaire an cambiat es pòbles dera Val d'Aran. Ei per aquerò qu'aué voleria parlar sus ua agrupacion que neishec entà dar gessuda ara lèit des més de 300 vaques deth pòble: era Cooperativa Lechera del Bajo Aran.

Era fondacion d'aguesta cooperativa qu'ei un mèrit des pagesi d'alavetz e toti que trabalhèren entà que gessesse entà deuant. Es estatuts dera cooperativa se heren en an 1954, mès era idia d'amassar as pagesi de Bossòst viege dejà de començaments de sègle. Francisco Casat, de çò de Bonahemna, ja ac auie saiat en an 1905, mès se trapèc tamb bèth problèma que lo hec desistí. Pòc mès de cinquanta ans dempús, eth projècte se hec realitat e 53 pagesi deth Baish Aran, des quaus 48 èren de Bossòst, un de Les, un dera Bordeta e tres d'Arrò, s'amassèren entà dar ua possada as sues economies, en tot trèir bèth rendiment ara lèit des sues vaques. Antonio Peremartí siguec pendent 19 ans eth president dera cooperativa e non se n'està de rebrembar era illusion que tan eth coma toti es sòcis meteren en aguest projècte.

Es dus prumèrs ans era leiteria s'installèc en ua casa logada propietat de Francisco Aunós, de casa Pintre, mès en an 1957 ua naua bastissa demoraue ara Cooperativa Lechera del Bajo Aran, que des deth sòn inici s'auie dit Industria Lactea Aranesa. “Se heren tota classe de sacrificis” rebrembe Tonet, nòm tamb eth que se coneish a Antonio Peremartí, en tot híger ben orgulhós que “es materiaus entà bastir eth nau edifici e tanben molta man d'òbra l'aportèren es sòcis”. Era cooperativa marchèc enquià abriu der an 1974, quan era insuficient produccion de lèit e es elevadi còsti obliguèren ara agrupacion a fusionà-se tamb Copirineo, leiteria de Pòbla de Segur. Aguesta fusion significuèc eth barrament dera cooperativa coma productura, se ben Tonet contunhèc coma vocau ena junta de Copirineo pendent detz ans mès. Enquiad aguesta data era agrupacion deth Baish Aran auec tempsades mès bones que d'antes e atau ei que der an 1968 ar an 1973 era leiteria s'auec de logar a Paido, ua empresa de Bellvís.

Francisco Peremiquel, de Bossòst, ei coneishut per toti coma Cisco Escalè, siguec er encargat dera produccion

dera cooperativa pendent es 19 ans que foncionèc. Ena Cooperativa Lechera se venie lèit entà toti es que la volessen crompar, mès tanben ère fòrça important era elaboracion de hormatges, boder, pinta e iogorts. Tàs 18 ans Cisco marchèc entà Madrid, er únic lòc a on se dauen còrsi entà aprèner a tractar era lèit e a fabricar toti es productes derivadi d'era. Estèc pendent sies mesi ena Escuela de Industrias Lácteas e aqui aprenèc tot çò que calie entà portar entà dauant ua leiteria. Quan arribèc en Bossòst auec d'aplicar tot

columna anaue reflectint eth totau de litres per dia. Ua causa ben estonanta ei qu'era lèit se pagaue segontes eth grad de grèish. Entà poder determinar-lo e auer un bon contròu sus era lèit se hègen uns tres anàlisi cada mes. “Eth promiei ère d'uns tres grads

Estat dera Cooperativa a mejans des ans 50

aquerò qu'auie aprenut en Madrid, mès ací tot s'auie de hèr de forma fòrça mès artesanau, donques es maishines èren plan rudimentàries. Tamb Cisco tostemp a trabalhà bèth ajudant e tanben bèra hemna, qu'èren es que s'encuedauen de servir era lèit e de limpiar era leiteria.

Eth procès de fabricacion ere plan laboriós. Un des passi importants ena elaboracion deth hormatge ère eth de colistrar ere lèit. “Entà d'aquerò explique Cisco calie obtier ua temperatura de 35 grads e aquerò ère pro difícil, perquè molti còps era lenha ère de mala qualitat e mos les vedíem neres entà arténher aquera temperatura”. Eth dia ena cooperativa començau de bon maitin. Calie auer totes es maishines preparades entà que quan arribèssen es pagesi tamb era lèit tot siguec prèst entà començar. Es hormatges ère lo prumèr que se hege e eth boder e era pinta se deishauen entara tarde. Se hegen dues recuelhudes de lèit: ua ath maitin e ua auta pera tarde. Toti es pagesi auien ua libreta e ère aqui a on s'apuntauèn es litres de lèit que venien ara cooperativa. Cada huelha corresponie a un mes e s'especificau dia per dia es litres de lèit que s'aportauèn, peth maitin e pera tarde. Ua

e miei, ei a díder, 35 grams de grèish per litre”, rebrembe encara Cisco. Ath començament, en an 1955, era lèit se pagaue a ua pesseta per grad de grèish. Atau, un pagès que portesse 600 litres de lèit ath mes a un promiei de tres grads, crubaue 1800 pessetes. Ad aguesta quantitat se le treigüie es pessetes de tot aquerò qu'auie crompat ena cooperativa, ja siguessen hormatges, boder, iogorts, pinta o leiton entath bestiar. Ua auta des causes que Cisco rebrembe encara ara perfeccion ei eth nombre que cada pagès auie. “Eth nombre 1 l'auie Agustín de Lúcia, Tilano eth 28, es d'Agustí de Naut eth nombre 5, Andrés Solé eth nombre 2, José Miñana eth 26, nosati auíem eth detz...” e atau que poderia seguir enquiàs lèu seishanta pagesi que formauen part dera cooperativa.

En iuèrn, quan era produccion de lèit ère mès nauta, se recuelhien entre 1200 e 1500 litres de lèit ath dia. En ostiu aguesta quantitat baishau e non s'arribaue a mès de 700 litres. Ère per aquerò qu'eth trabalh ere molt mès enes sasons heiredes, ja que calie hèr molti des productes que se venerien enes mesi d'ostiu. Eth hormatge se hège de diuèrses mesures, en tot adaptà-se ara demanda dera gent. Atau

mos ac explique Cisco Escalè: “ath principi se hegen pèces granes, d'uns tres o tres quilòs e miei, mès quan eth torisme començèc a crompar es nòsti hormatges s'auec de disminuir era mesura e siguec quan començèrem a her pèces de dus quilòs e de mens, enquià arribar a hormatges d'un quilò 300 grams, que se convertiren enes mès tipics. Enes ans setanta tanben auíem començat a hèr hormatges de miei quilò, ja qu'es toristes atau ac volien”. Toti es hormatges portauèn escrits ena crosca era data de fabricacion. Era tinta que se hège a servir ère de color violeta e un còp passat er hormatge peth procès de salar, non marchau en molti mesi. Cisco ditz qu'es pròplèu vint ans que trebalhèc ena leiteria dan entà molt e que s'auie hèt bèth experiment: “hègem hormatge honut tamb es hormatges qu'auien era crosca deteriorada o lèja. Les metíem en motles d'un quilò”. A mès de productes derivadi dera lèit tanben se fabricauè gèu, entà toti aqueri que volien hèr gelats. “Ère er únic lòc a on se hège”, ditz orgulhós.

Eth boder se podie escuelher en marròques de 100 grams o en barres d'un quilò, qu'èren es que s'emportauèn, sustot, es otèls. Era pinta se venie as pastissèrs dera Val. “Ère molt bona- rebrembe Sisco- e sustot molt naturau, non le metíem cap de conservant”. Es iogorts èren de plan bona qualitat. Cisco compde qu'entà hèles en lòc d'utilisar lèit sancera, hègen a servir lèit semi despintada, entà qu'era textura der iogort siguèsse mès fina e atau eth producte mès polit entara vista. Es prumèri ans s'envasaue en pòts de veire, mès aquerò ere fòrça incomòde, tant entara leiteria coma entàs crompadors, ja que calie tornar er envàs e dempús s'auien de lauar toti entà que podessen servir un aute còp. Mès tard arribèren uns pòts de carton, que les hègen a vier des de Còrdoba. Aquerò ère molt mès aisit perquè se podien lançar un còp utilisats. En aguesti veires de papèr fòrt se podie lièger en letres ben granes: “Colba — que volie díder Cooperativa Lechera del Bajo Arán- Elaborado con la rica leche del Valle de Arán”.